

BD-629

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2014

Sanskrit : Paper-203 (CC)

(विराटपर्व) (अ-१ से २३)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी गमे ते चार श्लोकोनी ससंदर्भ सभजूती आपो : १४

- (१) यमग्निर्बाह्वणो भूत्वा समागच्छन्तृणां वरम् ।
दिधक्षुः खाण्डवः दावं दाशार्हसहितं पुरा ॥
- (२) सैरन्ध्रयोऽरक्षिता लोके भुजिष्याः सन्ति भारत ।
मैवमन्याः स्त्रियो यान्ति इति लोकस्य निश्चयः ॥
- (३) अशीतिशतवर्षेयं माता न इति वादिनः ।
कुलधर्मोऽयमस्माकं पूर्वैराचरितोऽपि च ।
समासजाना वृक्षेऽस्मिन्निति वै व्याहरन्ति ते ॥
- (४) गूढगुल्फा संहतोरुस्त्रिगम्भीरा षडुन्नता ।
रक्ता पञ्चसु रक्तेषु हंसगदगदभाषिणी ॥
- (५) अन्तर्मही वा यदि वोर्ध्वमुत्पतेः समुद्रपारं यदि वा प्रधावसि ।
तथापि तेषां न विमोक्षमर्हसि प्रमाथिनो देवसुता हि मे वराः ॥
- (६) तां मृगीमिव वित्रस्तां दृष्ट्वा कृष्णां समीपगाम् ।
उदतिष्ठन्मुदा सूतो नावं लब्ध्वेव पारगः ॥
- (७) सुकन्या नाम शार्याती भार्गवं च्यवनं वने ।
वल्मीकभूतं शाम्यन्तमन्वपद्यत भामिनी ॥
- (८) भीमोऽय प्रथमं गत्या रात्रौ छन्न उपाविशत् ।
मृगं हरिरिवादृश्यः प्रत्याकाङ्क्षत् कीचकम् ॥

- ૨ મહાભારતના કાવ્ય સ્વરૂપની ચર્ચા કરો. (૩૦૦ શબ્દોમાં) ૧૪
- અથવા
- ૨ મહાભારતની શૈલી વિશે નોંધ લખો. (૩૦૦ શબ્દોમાં) ૧૪
- ૩ ધૌમ્ય મુનિનો ઉપદેશ આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૪
- અથવા
- ૩ કીચકવધ પર્વનું રસદર્શન ૩૦૦ શબ્દોમાં કરો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ૧૫૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) અજ્ઞાતવાસ વિમર્શ
  - (૨) મહાભારતના ત્રણ સંસ્કરણો
  - (૩) જીમૂતવધ પ્રસંગ
  - (૪) દ્રૌપદીનું પાત્રાલેખન.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો : ૧૪
- (૧) અજ્ઞાતવાસમાં પાંડવોએ કયા કયા ગુપ્ત નામો ધારણ કર્યા હતા ?
  - (૨) કીચક અને દ્રૌપદીના મિલન માટે સુદેષ્ણાએ કયું છટકું ગોઠવ્યું હતું ?
  - (૩) દ્રૌપદીએ રાજ્યસભામાં વિરાટ રાજાને શો ઉપાલંભ આપ્યો ?
  - (૪) મહાભારતમાં કેટલા પર્વો છે ? કયા કયા ?
  - (૫) વિરાટ પર્વના ચાર ઉપપર્વોના નામ લખો.
  - (૬) અજ્ઞાતવાસ પાંડવોએ કયાં વીતાવવાનો નક્કી કર્યો હતો ?
  - (૭) મહાભારત શીર્ષક ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (૮) રાણી સુદેષ્ણા દ્રૌપદીને પોતાના ભવનમાં રાખે તો તે પોતાની જાતને કોની સાથે સરખાવે છે ?

- (८) विराटनगरमा अज्ञातवास दरमियान भीमे करेला पराक्रमो वर्णवो.
(१०) महाभारतनी समीक्षित आवृत्ति कथं संस्थांमे क्यारे तैयार करी छती ?
(११) वृकोदर शब्द समझवो.
(१२) तन्त्रिपाल शब्द समझवो.
-